

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Tertia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

non conturbemini; Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris. Considera ergo, an non & tibi respectus iste non modicum ad pœnitentiam obstaculum objecerit? an non apud te quoque, in animo saltem, auditum sit vulgare illud: *quid dicent homines?* quare vel deinceps corrige timorem istum, seriò conferens causas, ob quas DEUM magis respicere & timere, quàm homines debeas, cum horum favor sit vanus, instabilis, infirmus, & parvus; divinus autem favor solidus, constans, liberalis, potentissimus, atque adeò plus appetendus, quàm omnium hominum maximus favor. Dic ergo & tu, si homines abstertere à pœnitentia volunt, cum S. Petro: *Obedire (& respicere ac placere) oportet DEO magis, quàm hominibus;* si enim hominibus placerem, Christi servus non essem. Oculi ergo mei deinceps semper ad Dominum stant directi.

DIES TERTIA.

Tessera.

Domine patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. *Matt. 18.*

MEDITATIO I.

DE FERVENTE PETRO.

Copus hujus Meditationis est, cognoscere fructus pœnitentiæ, quos S. Petrus ex sua conversione retulit, ut & tu per illos ad similem pœnitentiam exciteris.

In primo puncto considera primum fructum pœnitentiæ; qui in ipsum Deum redundabas, amor scilicet vehementissimus, quo D. Petrus in Deum rapiebatur ex consideratione præteriti peccati, cum enim ipse Christus Luc. c. 7. dixerit, eum, cui plus dimittitur, plus diligere, æquissimum meritò agnoscebat, ut, quoniam tam gravem culpam sibi tam benignè remiserat Christus, ardentius quoque ipsum diligeret; hinc Jo. 21. rogatus à Christo, an ipsum plus his (cæteris scilicet Apostolis) diligeret, intrepidè respondit: *Tu scis, Domine, quia amo te.* Cum ergo & tibi non unum duntaxat, sed tot, tamque gravia peccata, & quidem toties remissa esse agnoscas, vide nunc, quàm efficacem stimulum ad similem,

imò vehementiorem amorem eliciendum, atque adeo primum hunc fructum participandum habeas, ut de te quodque suo modo dici queat, quod Christus S. Magdalenæ, licet in alio sensu dixerat: *Remissa sunt ei peccata multa, quoniam (aut potius ideo) dilexit multum.*

In secundo puncto secundum pœnitentiæ fructum, qui proximum redundabat, considera, scilicet commiserationem insignem cum alijs in peccata lapsis; hinc tam suaviter eorum pœnitentiam & sanctitatem vitæ hortatur dicens: *Obsecro mihi, obsecro vos, tanquam advenas & peregrinos abstinete vos à carnalibus desideriis; eratis enim sicut oves errantes sed conversi estis nunc ad Pastorem & Episcopum animarum Vestrarum.* Hunc ergo fructum & tu sane abundanter participabis, si per pœnitentiam propria tua peccata frequentius oculis obijcias, tunc enim illis pij Ascetæ verbis l. 7. c. 1. te ipsum excitabis ad commiserationem, dicēsque: *Studens esse in tolerando aliorum defectus, quia & tu multum habes, quæ ab alijs oportet tolerari. Si non potes te talem habere, qualem & is, quomodo poteris alium habere ad beneficiatum? si tu eum tot auxilijs torques, & tam graviter lapsus, quid mirum, si alij tantis subsidijs carentes interdum cadant.* Nunc autem sic DEUS ordinavit, ut nemo sit sine defectu, nemo sine onere, & sic discamus alter alterius onera portare.

In tertio puncto considera tertium fructum pœnitentiæ qui in ipsam S. Petri Personam redundabat, erātque extremus fervor, quo præteritam vitam corrigere, & neglectum meritum cœlestium lucrum refarcire studebat, quem quidem fervorem in tribus præcipue occasionibus ostendebat. 1. In vehementi odio & fuga omnis peccati, & concupiscentiæ ad peccatum inducentis. 2. In vehementi studio omnium actiones, sive in occulto, sive publico susceptas cum magis diligentia & perfectione obeundi. 3. In vehementi desiderio multa pro DEO, graviusque patiendi. Quæ omnia tam ex Actis Apostolorum, tum ex vita ipsius passim ab Auctoribus descripta patent. Aspice ergo & tu, & imitare hoc exemplar, tantoque fervorem majorem ostendere stude, quanto gravius te, sapiusque deliquisse, adeoque & jacturam meritum tuorum grandiore fuisse passum cognoscis. Sequere cœlestium

ium S. Pauli ad Ephes. 5. c. dicentis: *Videte, Fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi insipientes, sed quasi sapientes, redimentes tempus*; tunc autem juxta S. Thomam in loc. cit. redimitur tempus, quando quis tantò magis vacat bonis operibus, quantò priùs instirrit malis; nam, ut S. Hieronymus ad Paulinum scripsit, *subitus calor longum teporem vincit*; & acceleratus equi cursus omnem priorem tarditatem compensat.

MEDITATIO II.
DE PETRO CONSTATE.

Id est,

Perseverantia pœnitentiæ procuranda.

SCOPUS hujus Meditationis ex ipso titulo facilè pater, quòd nempe alius non sit, quàm constantia in suscepto Pœnitentiæ exercitio, ut, si cum D. Petro malè cœpisti, saltem cum eodem finias bene.

In primo puncto considera, multis quidem ex capitibus laudabilem fuisse D. Petri pœnitentiam, sed eo maximè, quòd tandem in finem usque continuàrit, & operi laudabiliter incepto gloriosam coronidem imposuerit, dum generosam de Tyranno victoriã reportans, cruci affixus inter ardentissima amoris ad Magistrum sui conspectũ anhelantis suspiria vitã finivit; hinc alios etiam Christianos tam efficacibus verbis ad simile perseverantiã hortatus est in c. 2. ep. 2. dicens: *Si enim respicientes coinquinationes Mundi in cognitione Domini nostri & Salvatoris IESU Christi, his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus; melius enim erat illis, non cognoscere & iam justitia, quàm post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato; contigit enim eis illud Veri proverbij: Canis reversus ad suum vomitum, & sus lota in solutabro luti.* Vide ergo & tu, quomodo illius exemplo excitatus, similem deinceps in tua pœnitentia perseverantiam obtinere velis.

In secundo puncto considera, quibus motivis se ad talem perseverantiam D. Petrus excitaverit, tribus videlicet. I.
Per exemplum Christi, qui obediens fuit usque ad mortem,

Nn 5

ita

Ita ut jure merito ante obitum dicere potuerit: *Consummavi cursum meum*. 2. Per DEI constantiam in beneficiis ipsi Petro non solum in hac vita collatis, sed etiam per totam aeternitatem conferendis; quidni enim æquissimum putaret esse, ut ipse vicissim constanter tantum Benefactorem diligeret, & modico saltem tempore, quamdiu scilicet vita præteriret, & rareret, gratum se exhiberet? 3. Per necessitatem hujus perseverantiae, sciebat namque dictum à Magistro suo Mattheo: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Et iterum Luc. 9. *Nemo mittens manum ad aratrum, & respiciens retrò aptus est regno Dei.* Sed & meminerat, quam amabilem Ios olim sequentibus verbis sit allocutus: *Vos estis, qui mansistis mecum in tentationibus meis, & ego dispono sicut disposuit mihi Pater meus regnum; ut edatis & bibatis super mensam in regno meo.* Perpende itaque, quam cæcitas sint hæc motiva ad te quoque excitandum, ut in Perseverantia nunc proposita & inchoata ad finem usque vitæ perseveres, confidens cum S. Paulo in hoc ipsum, quia, qui cepit in te opus bonum pœnitentiæ, etiam perficiet usque in finem JESU Christi; illudque DEI dictum Apoc. 2. tibi applicandi: *Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Certè spes omnes nostræ in consummatione constituit, ut Eusebio hom. 5. & ideo Jacob Patriarcha olim vidit DEUM in summitate & fine scalæ, non medio vel principio scalæ, ut indicaret, non sufficere bene cœpisse, nisi consummatione accedat; unde nemo coronabitur, nisi qui legitime cœpaverit, ut rectè S. Apostolus 2. ad Cor. 2. dixit.

In tertio puncto considera, quem fructum S. Petrus ex hac sua perseverantia retulerit, videlicet ut perinde ac S. Paulus 2. ad Timoth. c. 4. dicere potuerit: *Bonum certamen certavi, consummavi cursum, fidem servavi, de reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus Index.* Vide ergo, & bene perpende, quam pretiosus & optabilis sit hic fructus, dignusque, ob quem magna cum alacritate pœnitentiam etiam durissimam suscipias, & ad finem vitæ usque continues; si enim Dæmon ut in Spec. Exempl. dist. 9. ex. 63. refertur, aliquando fateri ausus est, quod omnes omnium Damnatorum pœnas usque ad extremum iudicij diem libenter toleraturum, modò DEUM vel unum momentum

momento aspicere liceret; quanto magis tu amarissimam quantumvis poenitentiam tantum usque ad finem vitæ, qui forte brevi aderit, suscipere, & continuare debes, ut DEUM per totam æternitatem aspicere queas. Unde meritò S. Hieronymus⁹ cuidam ob difficultates & molestias in eremo tolerandas terro hoc remedium suavitatis dicens: *Infinita eremi castitas te terret & in Paradisum mente deambula. Quotiescumq; illuc cogitatione conscenderis, toties in eremo non eris.* Quare audi consilium S. Pauli 1. ad Cor. 15. monentis audi: *Fratres mei dilecti, stabiles estote, & immobiles, abundantes in omni opere Domini* (quale utique præ reliquis est vera poenitentia & emendatio vitæ) *semper scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino.*

OCCUPATIONES

Reliquæ pro hoc triduo.

I. Præter has sex Meditationes, reliquum tempus partim in confessione generali facienda; partim in inspiciendo animæ statu ad similem aliquem modum, qualis in prioribus tribus exemplaribus assignatus est, partim in lectione spiritali libelli alicujus pij, & ad propositum tuum idonei consumes: Ejusmodi autem libelli exempli gratia esse possunt, Claudij Viexmontij Libellus de poenitentia agenda. Ludovici Granatensis Dux Peccatorum. Hieremiæ Diexelij, Æternitas, vel Tribunal sacrum. Item vitæ aliquæ Sanctorum, qui veram & rigidam poenitentiam egerunt, ex Petro Ribadeneira, vel alio simili libro selectæ. Nec ipse etiam libellus de imitatione Christi omitti debet, ex quo lib. 1. c. 25. 28. & 21. hoc triduo legi possunt. Quòd si verò occasionem habueris, etiam poenitentias aliquas externas v. g. flagellationem, cilicij gestationem, jejunium, humicationem suscipiendi, istas quoque perutiliter assumes, nec modicum ad propositum finem subsidium experièris.

II. Si autem hæ Meditationes minùs tibi arrideant, poteris sex alias Meditationes pro eodem tuo fine conducentes, vel ex Sacerdote Christiano vel Exercitiis P. Jacobi Masenij assumere. Ex priore quidem libello servire præcipuè poterunt pro prima Meditationes tres fol. 58. 61. 62. de beneficio

cio & Scopo, Vocationis ad Sacerdotalem Statum, donis
 & gratiis eximiis huic Statui annexis, quæ proinde tres Me-
 ditationes in unam conjungi poterunt. Pro secunda accipi
 poterit quarta Meditatio ibidem assignata de gravitate pec-
 catorum, quæ à Sacerdotibus committuntur. fol. 65. Pro
 tertia sumi posset quinta ordine de morte eorum, qui in
 eris Monasteriis vitam traduxerunt. fol. 68. Pro quarta
 serviet sexta de ultimo examine & judicio Sacerdotum. fol.
 70. Pro quinta Meditatio septima de luctuosissimo Statu
 Sacerdotum damnatorum. fol. 73. Pro sexta serviet octava
 de cælestis gloriæ mercede piis Sacerdotibus preparata. fol.
 76. cui etiam nona de cælestis patriæ bonis à Sacerdote
 affectu expetendis jungi poterit. Pro lectione verò legere
 possunt reliqua capita, quæ toto illo libello continentur.
 Masenii verò Exercitiis assumi possunt à fol. 447. illæ, quæ
 ibidem ex instituto pro personis Ecclesiasticis sunt compo-
 sitæ. Prima de fine & vocatione Ecclesiasticorum l. c. se-
 cunda de peccatis Ecclesiasticorum sollicitè vitandis. fol.
 457. Tertia de gravi judicio DEI Ecclesiasticis improbi-
 imminente. fol. 465. Quarta de sanctimonia Ministrorum
 Ecclesiæ, vi ordinationis, requisita. fol. 476. Quinta de
 doctrina & virtute Ministrorum Ecclesiæ. fol. 487. Sexta
 de obedientia, castitate, & paupertate eorundem Minis-
 trorum, fol. 498. quibus lectionis spiritualis loco jungi possunt
 etiam septima de charitate, Zelo, & patientia. fol. 509. &
 octava de perfectione & conjunctione cum DEO Sacerdoti-
 bus necessaria. fol. 517.

III. Ut ergo totum hunc tractatum de Theologia Mystica
 ea seu sacro secessu ritè instituendo concludam, sic tibi ob-
 rum, quæ in eodem dicta sunt, usum sedulum & cretam
 commendo, ut meritò cum S. Davide Pl. 76. dicere possis.
*Memor fui DEI, & delectatus sum, & exercitatus sum, &
 defecit Spiritus meus. Cogitavi dies antiquos, & annos
 ternos in mente habui. Et meditatus sum nocte cum capite
 meo, & exercitabar, & scopebam Spiritum meum. Numquam
 in aeternum projiciet DEVS, aut continebit in ira misericordiam
 suam? Et dixi, nunc capi: hæc mutatio dexterae
 self.*